

Nu effectief thuis toetsen op *Dickeya*!

Joop van Doorn, Peter Vreeburg, André Korsuize en Robert Dees
e-mail: joop.vandoorn@wur.nl

Agressief snot

Vooral hyacint heeft vaak problemen met agressief snot: *Erwinia chrysanthemi* (*Dickeya*). Het oude witsnot heet nu *Pectobacterium carotovorum*.

Toetsen om *Erwinia*'s aan te tonen

Er bestaan DNA-toetsen (PCR) om *Erwinia*-soorten te kunnen identificeren en detecteren. De NAK (Emmeloord) kan met een DNA-toets grote aantallen hyacinten routinematig toetsen op agressief snot. Van 200 bollen weet je dan met 85% zekerheid of 1% besmet is met *Dickeya*.

De stresstoets

Door hardhandig te sorteren (Fig.1) en de bollen bij een hogere temperatuur te bewaren zal *Dickeya* en *Pectobacterium* symptomen zoals leeglopen en rotting laten zien. Door de bollen individueel in plastic zakjes te verpakken voorkom je versmering met bacteriën. Deze experimenten zijn op 4 bedrijven uitgevoerd. Monsters van dezelfde partijen zijn ook bij de NAK getoetst (Tabel 1). Sneller maar minder gevoelig (Tabel 1) en met kans op versmering is de gaasbak schudtoets

Resultaten

- Goede correlatie tussen thuiistoets en NAK-toets
- Gaasbaktoets werkt minder goed.

Thuiistoets

Rechts staat het voorschrift om aan steekproeven uit hyacintenpartijen vast te stellen wat het percentage snot is. Eventueel kan de gaasbaktoets worden gebruikt; deze is minder gevoelig en minder betrouwbaar, maar wel sneller en makkelijker uitvoerbaar.

Conclusie

- Thuiistoets is goed toepasbaar
- Controleren of als gezond getoetste partijen vrij

Plannen

- Volgen van getoetste partijen hyacinten

Fig. 1. Stresstoets op de sorteerband met in plastic verpakte hyacintenbollen

Tabel 1. Resultaten van de verschillende toetsen

Bedrijf	controle	sorteertoets		schudtoets met gaasbak	NAK DNA toets
		op bedrijf	op PPO		
Bedrijf A					
partij 1	0	0	0	0	0
partij 2	0	0	0	0	0
partij 3	0	0	0	0	0
partij 4	0	0	0	0	0
Bedrijf B					
partij 5	0	0	0	0	0
partij 6	0	0	0	0	0
partij 7	0	0	1	0	0
Bedrijf C					
partij 8	0	4	3.5	2.5	3
partij 9	2	21	26	5.5	20
partij 10	0	3	1.5	0.5	0
Bedrijf D					
partij 11	0	2	2.5	1	1.5

Pcc op PPO aangetoond
Dickeya op PPO aangetoond
Dickeya door NAK niet aangetoond
Dickeya door NAK wel aangetoond

De thuiistoets

- * 200 bollen apart in plastic zakje, zonder lucht
- * 3 x sorteren over 8 platen
- * 7-14 dagen bij 25° C bewaren
- * Beoordelen op symptomen
- * eventueel: gaasbaktoets

Bij twijfel laten toetsen op *Dickeya*